

áttu at kravt Tjöldrini í Suður Onglandi tikin við í sinamillum samráðingum við EEC, vegna tess at bretar oyddu tjaldurstovn okkara um veturin.

Hetta helt hann vildi givið okkum ein betur sáttmála.

Greið tala — men!

Ein annar røðari, sum ein serliga festi seg við var jøvnaðarmaðurin í Sandoyinni harra Tórálvar Mohr Olsen, tinglimur.

Hesin var ivaleyst framsøgumaður fyri flokk sin, hóast hann segði seg ikki tala flokksins vegna. (Vónandi segði hann satt her?) Annars var tala hansara ógvuliga teknisk og full av fremmandum tekniskum orðum, sum ikki var so lætt at fata hjá tí vanliga lurtaranum. Men hann legði ikki imillum, at hann gekk fult inn fyri tí ætlaðu vatnútyggingini uttan mun til broytingar av náttúruni og árin á umhvørvi. Hetta varð greið tala, og ein má bara ásannað orðatakið — Lætt er at rista breiðar álir av annans húð — Lat okkum venda spurninginum eitt sindur og spyrja: Hvussu heitur hevði harra Tórálvar Mohr Olsen verið fyri slikari útbygging, um hon varð gjørd í Sandoyinni? Vildi hann gingið á odda fyri at gjørt Sandavatn til ein stóran brunn, sum kom at oyðileggja og fløða út yvir stórar viddir

av góðum bø og ella haga í Dalinum. Vildi hann gingið inn fyri at turka og veitt avleið hvørja løk og matará í stórum parti av Sandoyinni, umframt nógv onnur vandamál, sum vildi verið úrslitið av slikari náttúrubroyting?

Óg loksins — Høvdu sandoyingar tikið móti einum slikum umboðsmanni teirra við opnum ørmum.

Annars er ikki stórt annað at siga um røðuna hjá framsøgumanni jøvnaðarflokksins, hon segði okkum als ikki nakað nýtt.

Tað er bara at vóna, at onginn annar av flokksfeløgum hansara tekur undir við honum.

Líkasælir og negativir

Sjálvstýrisflokkurin hevur fyrr verið ein flokkur, ið var sermerktur sum føðilandsvinarligur, við virðing fyri fólki og náttúru okkara. Hesin flokkur átti menn, sum høvdu vilja og dugnaskap til at verja land okkara bæði í skrift og talu, á bundnum sum óbundnum máli.

Men tíðir skifta, og maður kemur í mans stað, verður sagt. Tó skal sigast, at her er vent í holuni. Tað kom so tíðliga fram, tá ein hoyrði oddamenn flokksins hetta kvøldið. Her var onki rúm fyri náttúruvirðum men bara ein tekniskur orðafløymur, sum tað semir seg

røttum skrivaraborðs teknokratum.

Hilmar Kass segði seg ikki leggja stóran dent á tær umhvørvis-broytingar, sum komu at henda, um vatnorkan varð útygd eftir ærlan, men samstundis harmaðist hann um hin gamla bœin, sum hann sá úr vindeygja sínum. Tað var harmuligt sum hesin bœur varð viðfarin segði hann, og rætt ertað.

Men er tað ikki eins stórus ella størri órættur at fara illa við umhvørvinum við Eiðisvatn ella Fjallavatn, sjálvt um Hilmar Kass ikki sær hesi úr vindeygja sínum?

Sum heild kann sigast um hesar leiðarar sjálvstýrisflokksins, at teir vóru báðir tveir ógvuliga líkasælir og negativir fyri ikki at siga destruktivir, tá talan var um at varðveita náttúru okkara.

Tibetur vóru tað ikki so heilt fáir tinglimir, sum mæltu til at nýta varðsemi og skynsemi, so at náttúran og umhvørvi sum heild ikki verður oyðilagt. Hetta var skilagóð tala og tókk skulu hesi hava fyri tað.

Hvar vóru tit — Vágatingmenn!

«Bert er bróðurleyst baka», sigur orðatakið, og tíverri visti tað seg, at Vágoyggjin als ikki varð umboðað undir hesum orðaskifti, hóast hon stóð mitt í andglettinum. Hvar vóru

tit Vága tingmenn? Ja hvar vóru tit miðvingar, sum ivaleyst eiga nógv spor norður gjøgnum Klován, og nógv góð minnir frá barna og fyrstu unglingaárunum við Fjallavatn? Ein var sjúkur segðist, og hann, sum kom í staðin tyktist ikki at verða kendur við ella hava stóran áhuga fyri náttúru-dýrgripunum í Vágum. Annars vóru tveir føddir miðvingar eftir á tingi, ja annar sjálvur LÖGMADUR.

Men hóast góðar talugávur, so var deyðatøgn? Av sonnum eitt vónbrot.

Indoktriner tala

Landsstýrismaðurin í orkumálum helt eina frálíka røðu, og sá tað út at liggja ræði fyri honum. Men hann er jú skúlalærari, og tað var tí onki loðið í tí, at hann leitaði aftur í søguna fyri á tann hátt at royna at rættvisgera ta náttúruoyðing, sum hann tóktist vera talmaður fyri. Tær broytingar hann segði vóru farnar fram her á landi heilt frá landnáms-tíðini, kundi ein kanska góðtaka, men tá hann nýtti hetta sum verju fyri ta kollveltandi oyðing av náttúru okkara, sum nú er ætlanin, so var tað heilt burturvið og villileiðandi, ja ein kundi næstan sagt demagogiskt. Høvði henda »verndarøða« verið hildin í skúlanum, so vildi hon nokk fingið eitt meira

aktuelt navn nevnlíga, hon hevði verið skýrd »indoktriner«.

Rætt er tað, at har fólk balist og byggir, mega broytingar fara fram í náttúruni, bæði av landslagi og umhvørvi.

Men eitt er at byggja upp, hjálpa til og røkja náttúruna og tað, sum í henni er. Annað er at niðurbóta, spilla og oyða bæði landslagið og umhvørvið.

Okkara forfedrar komu við berum hondum. Tí mátti bróast upp úr nýggjum, og mark setast millum bø og haga fyri at liv betur kundi lagast bæði til fólk og fæ. Men ein grenur bœur gyrdur av einum myrkum seyðahøgum grótgarði, er ikki og hevur ongantíð verið oyðing av umhvørvinum — tvørturimóti. Annars eru grótgarðarnir um bœin ikki so ógvuliga gamlir í søguni. Í øldir hava feroingar nýtt flaggarðar, sum ikki vóru seyðahögir, men seyðurin varð hildin uttanfyri við at akta.

Vóru góðir við náttúruna

Eilíf Samuelson veit væl, at teir gomlu gingu væl um, og missbrúktu ikki náttúruna ella tað, sum í henni livdi.

Teir hjúklaðu um hvønn teig og hvønn bøk, og vóru ógvuliga sárir um jørdina. Eitt gott dømi um hetta eru tær gomlu bygd-

irnar og býlingarnir. Her varð onki oyðslað, og mong ættarlið bygdu á eina og somu grund. Hesum nýtist ikki at siga meira frá, dømini eru mong bæði viðv. sethús-um og kirkjum. Men teirra strið var eitt strið móti náttúrukreftunum. Óg mangan stóð teimum tap í hendi, tó teir vóru góðir við náttúruna, og dugdu at røkja hana. Bæði i bø og haga á sjógvi so væl sum á landi. Huga bert um, hvussu væl varð gingið um hvørja torvgrov, fyri at vatn ikki skuldi standa á? Lógir og fyriskipanir vóru fyri øllum bæði skriv-aðar og óskrivaðar. Í søguni er avgjørt onki at finna hjá landsstýris-manninum, sum kann nýtast til verju fyri ta oyð-ing av náttúruni, sum nú ætlast at fara fram.

Fólkið ikki eftir-spurt

Eyðvitað er tað, at har framburður og menning fer fram mega broytingar eisini verða ikki minst innangarðs. Her verður hugsað um havnagerð, vegagerð og sjálvandi húsabygging. Til hetta og annað krevst pláss, og vanliga er tað tá hin gamli bœurin, sum stendur fyri skotum.

Hetta er alt neyðugt um livligt skal verða her á landi. Men tíverri hevur ein mangan varðhugan av at ikki verður so nógv

Framhald á síðu 12

